

BIJLAGE 1

Vragenlijst

Ik doe onderzoek naar de invloed die een huis van bewaring kan hebben op jongvolwassenen. Deze vragenlijst gaat over de situatie voor, tijdens en na het verblijf in een huis van bewaring. Je hoeft jouw naam niet op de vragenlijst te zetten. Als je geen antwoord op een vraag wilt geven, zet dan bij de vraag: wil ik niet beantwoorden. Als je moeite hebt met het invullen van de vragenlijst, kun je Tony Garcia om hulp vragen.

Je kunt antwoord geven door:

- een cirkeltje om een schuin gedrukt woord te zetten óf
- zelf woorden in te vullen.

Achtergrondgegevens

Het is voor mij nuttig om gegevens over leeftijd en etniciteit te hebben, omdat een achttienjarige Nederlander waarschijnlijk anders tegen de wereld aankijkt dan een tweeëntwintigjarige Turk.

1. -Ik ben 16/ 17/ 18/ 19/ 20/ 21/ 22/ 23/ 24 jaar.
-Anders, namelijk: ... jaar.
2. Een etnische groep is een bevolkingsgroep die van andere groepen verschilt door bijvoorbeeld taal, gewoonten, opvattingen en geschiedenis. Voorbeelden van etnische groepen zijn Nederlanders, Surinamers, Marokkanen, Antillianen, Turken, Somaliërs, Chinezen, Irakezen. Vul in tot welke etnische groep jij behoort:
3. Ik heb *wel/ niet* een verblijfsvergunning.

Ouders

Het is voor mij nuttig om gegevens over jouw ouders te hebben, omdat ouders voor een deel bepalen hoe je tegen de wereld aankijkt.

4. Mijn ouders zijn:
A. getrouwd.
B. gescheiden.
C. samenwonend (en niet getrouwd).
5. a. Mijn vader heeft *wel/ geen* baan.
-Als je vader *wel* een baan heeft, wat doet hij dan?
- b. Mijn moeder heeft *wel/ geen* baan.
-Als je moeder *wel* een baan heeft, wat doet zij dan?

Situatie voor detentie

Het is belangrijk voor mij om een beeld te krijgen van de situatie voor detentie, omdat ik dat beeld wil vergelijken met het beeld van de situatie tijdens en na detentie, om zo te achterhalen of er veranderingen zijn opgetreden door het verblijf in het huis van bewaring.

Voordat ik in het huis van bewaring terecht kwam,

6. ... woonde ik in een *stad/ dorp*.
7. ... was mijn geloof
8. ... deed ik de volgende dingen in mijn vrije tijd

ER IS NOG EEN BLADZIJDE

9. ... zag ik mezelf als iemand die verliefd werd op:
 A. vrouwen.
 B. mannen.
 C. vrouwen en mannen.
10. ... zat ik op de volgende soort school:
 (bijvoorbeeld: vmbo- basisberoepsgerichte leerweg, havo, speciaal onderwijs, mbo, hbo).
11. ... had ik *wel/ niet* een diploma.
 -Als je *wel* een diploma hebt, wat voor diploma is dat?
12. ... had ik *wel/ niet* werk.
 -Als je *wel* werk had: wat deed je dan voor werk?
 -Was dit *wel/ niet* een bijbaan?
13. Hieronder staan stellingen die gaan over regels thuis, op school of op het werk. Achter elke stelling kun je aangegeven in hoeverre je het eens of oneens bent met de stelling. Deze vraag ga ik vergelijken met de vraag over regels in De Marwei (vraag 25), om te achterhalen of er ook veranderingen zijn opgetreden in de manier waarop jij met regels omgaat door jouw verblijf in het huis van bewaring.

Thuis

a. Als je thuis woont, help je mee in de huishouding.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
b. Het is goed om jouw ouders te gehoorzamen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
c. Het is goed om je aan afspraken met jouw ouders te houden.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
d. Je mag thuis dingen vernielen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
e. Stelen moet kunnen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
f. Je mag broers en/ of zussen slaan.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
f. Je mag jouw ouders slaan.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens

School

g. Het is goed om huiswerk te doen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
h. Op tijd komen is belangrijk.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
i. Bij proefwerken was ik aanwezig.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
j. Het is belangrijk om naar de docent te luisteren.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
k. Ik toonde respect voor mijn docent.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
l. Ik toonde respect voor mijn medeleerlingen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
m. Vernielen van andermans spullen moet kunnen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
n. Stelen moet kunnen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
o. Een medeleerling bedreigen moet kunnen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
p. Een docent bedreigen moet kunnen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens

ER IS NOG EEN BLADZIJDE

Werk

p. Op tijd komen is belangrijk.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
q. Ik was aanwezig bij vergaderingen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
r. Ik hield me aan deadlines.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
s. Het is belangrijk om naar jouw baas te luisteren.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
t. Ik toonde respect voor mijn baas.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
u. Ik toonde respect voor mijn collega's.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
v. Vernielen van andermans spullen moet kunnen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
w. Stelen moet kunnen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
x. Een college bedreigen moet kunnen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
y. De baas bedreigen moet kunnen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens

14. a. Wat voor soort kleding droeg je het liefst voor je in De Marwei terecht kwam?
- b. Hebben andere mensen invloed op jouw kledingkeuze? *Ja/ nee.*
 -Zo ja, wie?
 -Hoe heeft hij/ zij invloed op jouw kledingkeuze?
15. a. Heb je één of meerdere tatoeages? *Ja/ nee.*
 -Zo ja, waarom?
- b. Heb je één of meerdere piercings? *Ja/ nee.*
 -Zo ja, waarom?

Situatie tijdens detentie

Het is voor mij belangrijk om een beeld te krijgen van de situatie tijdens detentie, omdat ik dat beeld wil vergelijken met het beeld van de situatie voor en na detentie, om zo te achterhalen of er veranderingen zijn opgetreden door jouw verblijf in het huis van bewaring.

16. Onderstaand schema geeft me informatie over jouw gevoel op verschillende plekken in het huis van bewaring en of andere mensen invloed hebben op jouw gevoel. Neem één dag in gedachten van jouw verblijf in het huis van bewaring.
- Vul in de eerste kolom in het schema in uit wat voor activiteiten die dag bestond.
 - Vul in de tweede kolom in op welke plek je was.
 - Vul in de derde kolom in welke mensen erbij waren.
 - Vul in de vierde kolom in hoe je je voelde.

<i>Activiteit en tijd</i>	Welke plek?	Wie waren erbij?	Hoe voelde je je?
1. tijd:			
2. tijd:			
3. tijd:			
4. tijd:			
... tijd:			
... tijd:			
... tijd:			
... tijd:			
... tijd:			
... tijd:			

ER IS NOG EEN BLADZIJDE

Tijdens mijn verblijf in het huis van bewaring,

17. ... is mijn geloof

18. ... maak ik *wel/ niet* gebruik van de recreatiemogelijkheden.

-Als je *wel* gebruik maakt van de recreatiemogelijkheden, wat doe je dan?

- A. Koken
- B. Biljarten
- C. Tafeltennissen
- D. Lezen
- E. Spelletjes doen
- F. Anders, namelijk

-Waarom maak je hier gebruik van?

-Als je *niet* gebruik maakt van de recreatiemogelijkheden, waarom niet?

19. ... doe ik *wel/ niet* mee aan activiteiten.

-Als je *wel* meedoet aan activiteiten, wat doe je dan?

- A. Sporten, namelijk
- B. Kerkdienst bezoeken
- C. Bibliotheek bezoeken
- D. Werken
- E. Onderwijs
- F. Anders, namelijk

-Als je *niet* meedoet aan één van bovenstaande activiteiten, waarom niet?

20. ... richt ik mijn cel *wel/ niet* in.

-Als je jouw cel *wel* inricht, hoe richt je jouw cel in?

-Waarom richt je jouw cel zo in?

-Als je jouw cel *niet* inricht, waarom niet?

21. ... zie ik mezelf als iemand die verliefd wordt op:

- A. vrouwen.
- B. mannen.
- C. vrouwen en mannen.

22. ... volg ik *wel/ geen* onderwijs.

-Als je *wel* onderwijs volgt, wat doe je dan voor soort onderwijs?

(bijvoorbeeld: vmbo- basisberoepsgerichte leerweg, havo, speciaal onderwijs, mbo, hbo).

23. ... wil ik *wel/ niet* (nog) een diploma behalen.

-Waarom wil je *wel/ niet* (nog) een diploma behalen tijdens de periode dat je vastzit?

-Als je (nog) *wel* een diploma wilt behalen tijdens de periode dat je vastzit, wat voor diploma dan?

24. ... werk ik *wel/ niet*.

-Waarom werk je *wel/ niet*?

-Als je *wel* werkt, wat doe je dan voor werk?

25. Hieronder staan stellingen die over regels in De Marwei gaan. Achter elke stelling kun je aangegeven in hoeverre je het eens of oneens bent met de stelling. Deze vraag ga ik vergelijken met de vraag over regels thuis, op school en op het werk (vraag 13), om te achterhalen of er ook veranderingen zijn opgetreden in de manier waarop jij met regels omgaat door jouw verblijf in het huis van bewaring.

a. Ik maak mijn cel schoon.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
b. Op tijd komen is belangrijk.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
c. Ik luister naar het personeel.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
d. Ik toon respect voor de andere mensen die opgesloten zitten.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
e. Ik toon respect voor het personeel.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
f. Vernielen van andermans spullen moet kunnen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
g. Stelen moet kunnen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
h. Andere mensen die opgesloten zitten bedreigen, moet kunnen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens
i. Personeel bedreigen moet kunnen.	zeer mee eens	mee eens	min of meer mee eens	oneens	zeer oneens

26. a. Wat voor soort kleding draag je het liefst in De Marwei?
- b. Hebben andere mensen invloed op jouw kledingkeuze? *Ja/ nee.*
 -Zo ja, wie?
 -Hoe heeft hij/ zij invloed op jouw kledingkeuze?

Hechtenis

Het is voor mij nuttig om informatie te hebben over de hechtenis, omdat de invloed van het huis van bewaring groter is als je er vaker bent geweest en omdat ik wil achterhalen of je door jouw verblijf in het huis van bewaring anders bent gaan denken over het delict.

27. Ik ben *wel/ niet* vaker veroordeeld.
 -Als je *wel* vaker veroordeeld bent, hoe vaak?
 -Als je *wel* vaker veroordeeld bent, was dat *wel/ niet* voor een vergelijkbare daad?
28. a. Waarom zit je in het huis van bewaring?
 -Waarom deed je dit?
 b. Als je nu in dezelfde situatie was, zou je dan hetzelfde doen? *Ja/ nee.*
 -Waarom *wel/ niet*?
29. a. Wat vind je van het gebouw De Marwei?
 b. Waarom vind je dat?
 c. Wat vind je van de andere jong volwassenen op jouw afdeling?
 d. Waarom vind je dat?
 e. Wat vind je van het personeel in De Marwei?
 f. Waarom vind je dat?

Situatie na detentie

Het is belangrijk voor mij om informatie te hebben over de situatie na detentie, omdat ik deze informatie wil vergelijken met de situatie voor en tijdens detentie, om zo te achterhalen of er veranderingen zijn opgetreden door jouw verblijf in het huis van bewaring.

30. a. Als ik vrij kom, wil ik *wel/ niet* (nog) een diploma behalen.
-Waarom wil je *wel/ niet* (nog) een diploma behalen?
-Als je (nog) *wel* een diploma wilt, wat voor diploma dan?
- b. Heeft iemand invloed op jouw keuze om wel of niet een diploma te willen behalen? *Ja/ nee*.
-Zo ja, wie?
-In hoeverre heeft hij/ zij invloed op jouw keuze?
31. a. Als ik vrij kom, wil ik *wel/ niet* werken.
-Waarom wil je *wel/ niet* werken?
-Als je *wel* wilt werken, wat wil je dan gaan doen?
- b. Heeft iemand invloed op jouw keuze om wel of niet te willen werken? *Ja/ nee*.
-Zo ja, wie?
-In hoeverre heeft hij/ zij invloed op jouw keuze?

Mogelijk vervolg van het onderzoek

32. Wil je tijdens een persoonlijk interview wat dieper in gaan op onderwerpen die in deze vragenlijst naar voren kwamen en onderwerpen die daarmee te maken hebben? *Ja/ nee*.
-Zo ja, zet dan hieronder je naam, zodat ik met de unit directeur en een penitentiair inrichting werker kan overleggen wanneer dat gesprek eventueel kan plaatsvinden.
.....

33. Heb je nog vragen? Zet de vragen op papier en geef ze in een gesloten enveloppe aan Tony Garcia. Hij stuurt mij de vragen op. Ik zal de vragen proberen te beantwoorden. Ik zet de antwoorden op papier, doe het in een enveloppe en geef dit aan Tony Garcia. Van hem zul je de enveloppe ontvangen.
Eventuele opmerkingen kun je hieronder neerzetten.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

EINDE VAN DE VRAGENLIJST

BIJLAGE 2

Interview jongvolwassene

BLOK 1: INLEIDING

- Verklaring voor vrijwillige deelname in laten vullen
 - staat in vermeld dat informatie vertrouwelijk behandeld wordt.
 - staat in vermeld wat er met resultaten van interview gebeurt.
 - reden van onderzoek staat er niet in vermeld, maar ik mag niets over mezelf vertellen (van De Marwei), dus ook niet dat ik bezig ben met een afstudeeronderzoek.
- Noem het onderwerp van het interview (staat overigens ook in verklaring, maar voor duidelijkheid kan het niet kwaad dit nog een keer te noemen): invloed die het verblijf in huis van bewaring op jong volwassenen heeft.
- In het interview komen verschillende aspecten aan bod. Ik wil het graag met je hebben over jouw vrijetijdsbesteding, familie, relaties (buiten de familie), onderwijs, werk, geloof en het delict. Per onderwerp wil ik graag ingaan op de situatie voor, tijdens en na jouw verblijf in De Marwei.
- Vind je het goed dat ik dit gesprek opneem m.b.v. een cassette recorder?

BLOK 2: ACHTERGRONDGEGEVENS

1. Wat is jouw leeftijd?
2. Tot welke etnische groep behoor jij? (een etnische groep is een bevolkingsgroep die van andere groepen verschilt door bijvoorbeeld taal, gewoonten, opvattingen en geschiedenis. Bijvoorbeeld: Nederlanders, Surinamers, Marokkanen, Antillianen en Turken).
3. Noem vier woorden die je te binnen schieten als je aan De Marwei denkt. Waarom heb je voor deze woorden gekozen?
4. Vertel eens iets over jezelf.

BLOK 3: VRIJETIJSBESTEDING, KLEDING

5. Wat deed je in jouw vrije tijd voor jouw verblijf in De Marwei? Deed je dit alleen of met andere personen? Met wie deed je dit? Wanneer deed je dit? Waar deed je dit? Waarom deed je dit?
6. In de vragenlijst las ik dat je *wel/ niet* gebruik maakt van de recreatiemogelijkheden in De Marwei.
 - wel. In de vragenlijst las ik dat je ... (recreatiemogelijkheid noemen). Waarom heb je voor die recreatiemogelijkheid gekozen? Hebben andere mensen invloed op jouw keuze om voor die recreatiemogelijkheid te kiezen? Wie zijn erbij? Wat vind je van de instructeur (geen uniform aan, dus andere relatie)? Is de relatie met mensen die geen uniform aanhebben anders? Wat vind je van de andere jong volwassenen die erbij aanwezig zijn? (Waar doe je dit: is voor de hand liggend in de meeste gevallen) Wat als je niet gebruik mocht maken van de recreatiemogelijkheden? Wat vind je van de recreatiemogelijkheden in De Marwei? Wat mis je? Wat vind je overbodig?
 - niet. Waarom maak je niet gebruik van de recreatiemogelijkheden? Hebben andere mensen invloed op jouw keuze om hier geen gebruik van te maken? Wat doe je als de anderen aan het recreëren zijn?

7. In de vragenlijst las ik dat je *wel/ niet* meedoet aan de activiteiten in De Marwei.
 -wel. In de vragenlijst las ik dat je ... (activiteiten noemen). Waarom heb je voor die activiteit gekozen? Hebben andere mensen invloed op jouw keuze om voor die recreatiemogelijkheid te kiezen? Wie zijn erbij? Wat vind je van de andere jong volwassenen die erbij aanwezig zijn? Wat als je niet aan de activiteiten mee kon doen? Wat vind je van de activiteiten in De Marwei? Wat mis je? Wat vind je overbodig?
 -niet. Waarom doe je niet mee met activiteiten? Hebben andere mensen invloed op jouw keuze om niet mee te doen? Wat doe je als andere mensen meedoen met activiteiten?
8. **(alleen als persoon cel inricht:** In de vragenlijst las ik dat je jouw cel inricht. Hoe richt je jouw cel in? Waarom op die manier? Hebben andere mensen invloed op de manier waarop jij jouw cel inricht? Wanneer richt jij jouw cel in? Wissel je wel eens van inrichting? Zo ja, waarom? Wat als je jouw cel niet mocht inrichten?)
9. Draag je dezelfde soort kleding als voor jouw verblijf in De Marwei? Koop je wel eens nieuwe kleding tijdens jouw verblijf in De Marwei (via Otto, Wehamp, internet)? Kopen andere mensen kleding voor jou (ouders, voogd, broers, zussen, grootouders, ooms, vrienden, piw-ers, etc)? Krijg je wel eens kleding (van ouders, voogd, broers, zussen, grootouders, ooms, vrienden, etc)? Geven ze jou die kleding tijdens het bezoek? Heb je een speciale reden om dat soort kleding te dragen (zit lekker, goedkoop, merkkleding)? Dragen eventuele vrienden buiten De Marwei dezelfde soort kleding? Dragen eventuele vrienden binnen De Marwei dezelfde kleding? Hebben andere mensen invloed op wat voor kleding jij draagt? Wat als je een zwart-wit- gestreept pak aan moest?
10. Hoe zit dat met schoenen, CD's, boeken, telefoonkaarten, etc? Koop je dat wel eens? Krijg je dat wel eens? Hoe zit het met jouw verjaardag? En krijg je ook iets met kerst of op andere momenten (Sinterklaas, suikerfeest)? Wie koopt het? Van wie krijg je het? Wat koop je? Wat krijg je? Wanneer koop je het? Wanneer krijg je het? Waar koop je het? Wat als je dit niet kon kopen? Wat als je dit niet kreeg?
11. **(alleen als persoon één of meerder tatoeages heeft:** In de vragenlijst las ik dat je één of meerdere tatoeages hebt. Waarom heb je die laten zetten? Heb je dit alleen gedaan? Of waren er vrienden bij? Wanneer heb je de tatoeage(s) laten zetten? Waarom heb je juist voor die afbeelding gekozen? Hadden andere mensen invloed op jouw keuze om een tatoeage te laten zetten? Hoe reageerde jouw familie op de tatoeage(s)? En jouw eventuele partner? En jouw vrienden?)
12. **(alleen als persoon één of meerder tatoeages heeft:** In de vragenlijst las ik dat je één of meerder piercings hebt. Waarom heb je dit/ deze? Heb je ze alleen laten aanbrengen? Of waren er vrienden bij? Wanneer heb je de piercing(s) laten zetten? Waarom heb je juist voor die piercing(s) gekozen? Hadden andere mensen invloed op jouw keuze om een tatoeage te laten zetten? Hoe reageerde jouw familie op de piercing(s)? En jouw eventuele partner? En jouw vrienden?)

BLOK 4: FAMILIE

13. Heb je broers/ zussen? Hoe is de band met jouw broers/ zussen?
 -goed. Wat versta je hieronder? Komen ze je geregeld opzoeken in De Marwei? Welke afstand moeten zij ongeveer afleggen om jou op te zoeken in De Marwei? Wanneer komen ze je opzoeken? Waarom komen ze je opzoeken? Hoe verloopt zo'n bezoek? Wat vind je van zo'n bezoek? Heb je foto's van hen in jouw cel?
 -slecht. Zie hierboven voor verder deelvragen.
 -gaat wel. Wat is er goed aan? Wat is er minder goed aan? Zie hierboven voor verdere deelvragen.

14. Is de band met jouw broers/ zussen veranderd sinds je in De Marwei zit?
-ja. Wat is er veranderd aan jouw band met hen? Wat is gelijk gebleven aan jouw band met hen? Wat vind je ervan dat de band veranderd is? Wat vind je er leuk aan? Wat vind je er niet leuk aan? Wanneer is de band veranderd? Waarom/ waardoor is de band veranderd? Wat als de band niet veranderd was?
-nee. Alles is dus gelijk gebleven aan jouw band met hen? Ben je daar blij mee? Wat als de band wel veranderd was?
-gelijk gebleven. Je gaat dus nog precies hetzelfde met hen om als voor jouw verblijf in De Marwei? Ben je daar blij mee? Wat als de band wel veranderd was?
15. Hoe is de band met jouw ouders, voogden?
-goed. Wat versta je hieronder? Komen ze je geregeld opzoeken in De Marwei? Welke afstand moeten zij ongeveer afleggen om jou te bezoeken in De Marwei? Wanneer komen ze je opzoeken? Waarom komen ze je opzoeken? Hoe verloopt zo'n bezoek? Wat vind je van zo'n bezoek? Heb je foto's van hen in jouw cel?
-slecht. Zie hierboven voor verdere deelvragen.
-gaat wel. Wat is er goed aan? Wat is er minder goed aan? Zie hierboven voor verdere deelvragen.
16. Is de band met jouw ouders, voogden veranderd sinds je in De Marwei zit?
-ja. Wat is er veranderd aan jouw band met hen? Wat is gelijk gebleven aan jouw band met hen? Wat vind je ervan dat de band veranderd is? Wat vind je er leuk aan? Wat vind je er niet leuk aan? Wanneer is de band veranderd? Waarom/ waardoor is de band veranderd? Wat als de band niet veranderd was?
-nee. Alles is dus gelijk gebleven aan jouw band met hen? Ben je daar blij mee? Wat als de band wel veranderd was?
-gelijk gebleven. Je gaat dus nog precies hetzelfde met hen om als voor jouw verblijf in De Marwei? Ben je daar blij mee? Wat als de band wel veranderd was?
17. Hoe is de band met andere familie dan jouw ouders, broers en zussen?
-goed. Wat versta je hieronder? Komen ze je geregeld opzoeken in De Marwei? Welke afstand moeten zij ongeveer afleggen om jou te bezoeken in De Marwei? Wanneer komen ze je opzoeken? Waarom komen ze jou opzoeken? Hoe verloopt zo'n bezoek? Wat vind je van zo'n bezoek? Heb je foto's van hen in jouw cel?
-slecht. Zie hierboven voor verdere deelvragen.
-gaat wel. Wat is er goed aan? Wat is er minder goed aan? Zie hierboven voor verdere deelvragen'.
18. Is de band met andere familie dan jouw ouders, broers en zussen veranderd sinds je in De Marwei zit?
-ja. Wat is er veranderd aan jouw band met hen? Wat is gelijk gebleven aan jouw band met hen? Wat vind je er van dat de band veranderd is? Wat vind je er leuk aan? Wat vind je er minder leuk aan? Wanneer is de band veranderd? Waarom/ waardoor is de band veranderd? Wat als de band niet veranderd was?
-nee. Alles is dus gelijk gebleven aan jouw band met hen? Ben je daar blij mee? Wat als de band wel veranderd was?
-gelijk gebleven. Je gaat dus nog precies hetzelfde met hen om als voor jouw verblijf in De Marwei? Ben je daar blij mee? Wat als de band wel veranderd was?

BLOK 5: RELATIES/ SEKSUALITEIT

19. Heb je vrienden binnen De Marwei?

-ja. Zijn dit andere jong volwassenen die in De Marwei verblijven? Hoe lang ben je al met hen bevriend (voor het verblijf in De Marwei, in eerste week, pas later)? Praat je met hen over persoonlijke en/ of belangrijke dingen? Is er sprake van een hechte vriendschap? Wat versta je hieronder? Denk je dat deze vriendschappen blijven bestaan als jij De Marwei kunt verlaten?

-nee. Zou je vrienden in De Marwei willen hebben? Wat voor soort vrienden zou je willen hebben (hechte vriendschap of niet? En wat versta jij hieronder?) Waarom wel/ niet?

20. Heb je vrienden buiten De Marwei?

-ja. Heb je geregeld contact met hen (ik ga er vanuit dat je iemand als vriend betiteld als je contact met iemand hebt, ook al is het maar drie keer per jaar)? Op wat voor manier heb je contact met hen? Komen ze je geregeld opzoeken in De Marwei? Wanneer komen ze je opzoeken? Waarom komen ze je opzoeken? Hoe verloopt dit bezoek? Heb je foto's van hen in jouw cel? Praat je met hen over persoonlijke en/ of belangrijke dingen? Is er sprake van een hechte vriendschap? Wat versta je hieronder? Denk je dat de vriendschap aan zal houden als je nog een aantal maanden in De Marwei moet verblijven?

-nee. Heb je niet behoefte aan vrienden?

21. Heb je een relatie?

-ja. Is het een vaste relatie? Is het een hetero- of homoseksuele relatie? Woont jouw partner buiten De Marwei?

-ja. Wat is ongeveer die afstand die hij/ zij moet overbruggen om op bezoek te komen in De Marwei? Komt hij/ zij geregeld op bezoek? Waarom komt hij/ zij op bezoek? Komt hij/ zij alleen op bezoek? Wanneer komt hij/ zij op bezoek? Is er sprake van seks? **(alleen mensen die lange straf uitzitten mogen bezoek ontvangen zonder toezicht, zodat ze seks kunnen hebben; mensen die nog wachten op het oordeel niet)**. Hoe is de band met hem/ haar sinds je in De Marwei zit. Wat vind je hiervan? Wat vind je er leuk aan? Wat vind je er minder leuk aan? Wat betekent de relatie voor jou (steun, motivatie)? Wat als je geen relatie had? Wat als hij/ zij niet op bezoek mocht komen?

-nee. Heb je een relatie met een jongere in De Marwei? Met iemand anders (volwassene, instructeur, piw-er)? Is er sprake van seks? Wat betekent de relatie voor jou (steun, motivatie)? Wat als je geen relatie had?

-nee. Heb je een relatie gehad?

-ja. Was dit een vaste relatie? Wat voor soort relatie was dit (hetero- of homoseksueel)? Hoe lang heb je een relatie gehad? Wanneer had je die relatie? Waarom is de relatie verbroken? Wat als je de relatie nog had?

-nee. Je hebt dus nog nooit een vaste relatie gehad? Zou je een relatie willen hebben tijdens jouw verblijf in De Marwei? Zou je een relatie willen hebben als je weer buiten bent? Wat voor soort relatie (hetero- of homoseksueel) zou je willen hebben? Waarom zou je een relatie willen hebben?

-min of meer. Hoezo min of meer: heb je wel of niet een relatie?

BLOK 6: ONDERWIJS

22. In de vragenlijst las ik dat je *wel/ niet* een diploma had voordat je in De Marwei kwam.

-wel. Wat voor diploma heb je? Wanneer heb je het diploma behaald? Op welke school heb je het diploma behaald? Waarom heb je het diploma behaald? Wat betekent het diploma voor jou persoonlijk (nut, kansen, beperkingen)?

-niet. Waarom had je nog geen diploma voordat je in De Marwei kwam? Was je wel bezig met het behalen van een diploma? Wat voor soort diploma? Wat betekent het voor jou persoonlijk dat je (nog) geen diploma hebt? Wat als je wel een diploma had behaald?

23. Wat vond je van de school waar je op zat voor jouw verblijf in De Marwei (bijv. omschrijving in vier steekwoorden)? Waarom vond je dat?
24. Welke schoolregels waren er? Wat vond je van de schoolregels op die school? Welke schoolregels vond je goed? Welke schoolregels vond je minder goed? Nam je school serieus? Was je begaan met de school? Wanneer was dat? Waarom was dat? Wat vond je van de docenten? Wat vond je van medescholieren? Wat als je op een andere school had gezeten?
25. In de vragenlijst las ik dat je *wel/ niet* onderwijs volgt in De Marwei. Waarom doe je dit *wel/ niet*?
 -wel. Wat vind je van het onderwijs in De Marwei? Wat vind je er goed aan? Wat vind je er minder goed aan? Wat betekent het onderwijs voor jou? Wat ontbreekt er volgens jou? Wat vind je van de docent(en)? Wat vind je leuk aan hen? Wat vind je minder leuk aan hen? Wat vind je van de andere mensen die tegelijk met jou onderwijs volgen? Wat vind je leuk aan hen? Wat vind je minder leuk aan hen? Hebben andere mensen invloed op jouw keuze om onderwijs in De Marwei te volgen? Zo ja, wie? Zo ja, hoe heeft hij/ zij invloed? Wat als je geen onderwijs kon volgen tijdens jouw verblijf in De Marwei?
 -niet. Hebben andere mensen invloed op jouw keuze om geen onderwijs in De Marwei te volgen? Zo ja, wie? Zo ja, hoe heeft hij/ zij invloed?
26. Wil je in De Marwei (nog) een diploma behalen? Waarom *wel/ niet*? Wanneer hoop je het diploma te behalen? Wat hoop je voor jezelf te bereiken met het behalen van een diploma? Als het niet mogelijk is om jouw diploma in De Marwei af te ronden, heb je dan de gelegenheid om het diploma op een andere locatie te behalen? Hebben andere mensen een invloed op jouw keuze om een diploma in De Marwei te behalen? Zo ja, wie? Zo ja, hoe heeft hij/ zij invloed? Wordt er binnen De Marwei aandacht geschonken aan iemand die een diploma behaald tijdens het verblijf in De Marwei?
27. Wil je na jouw verblijf in De Marwei (nog) een diploma behalen? Waarom *wel/ niet*? Waar wil je het diploma behalen? Wanneer wil je het diploma behalen? Wat als je geen diploma behaalt? Hebben andere mensen invloed op jouw keuze om na het verblijf in De Marwei een diploma te behalen? Zo ja, wie? Zo ja, hoe heeft hij/ zij invloed?

BLOK 7: WERK

28. In de vragenlijst las ik dat je *wel/ niet* een baan had voordat je in De Marwei kwam.
 -wel. Wat vond je van die baan? Wat vond je ervan om te werken? Nam je jouw werk serieus? Was je begaan met het werk? Wat vond je van jouw werkleider/ baas? Wat vond je van jouw collega's? Zou je na jouw verblijf in De Marwei weer aan het werk willen? Wat voor werk zou je willen doen? Waarom zou je dat werk willen doen? Zijn er speciale mensen met wie je zou willen werken (vrienden of anders bekeken: gehandicapten, bejaarden)? Hadden andere mensen invloed op jouw keuze om te werken? Zo ja, wie? Zo ja, hoe had hij/ zij invloed?
 -niet. Zou je na jouw verblijf in De Marwei aan het werk willen? Waarom *wel/ niet*? Hebben andere mensen invloed op jouw keuze om na het verblijf in De Marwei te willen werken? Zo ja, wie? Zo ja, hoe heeft hij/ zij invloed? Wat als je geen baan kunt vinden?
29. In de vragenlijst gaf je aan dat *wel/ niet* aan het werk bent in De Marwei (**als persoon al veroordeeld is, is hij/ zij verplicht om te werken**).
 -wel. Wat voor werk doe je? Waarom werk je (**alleen vragen als persoon nog niet veroordeeld is en dus niet verplicht is om te werken**)? Wat vind je van het werk in De Marwei? Wat betekent werk voor jou (structuur, regelmaat, contact met collega's en/ of klanten, geld, nuttig zijn)? Hebben andere mensen invloed op jouw keuze om te werken in De Marwei? Zo ja, wie? Zo ja, hoe heeft hij/ zij invloed?

-niet. Waarom ben je niet aan het werk (**alleen vragen als persoon nog niet veroordeeld is**)? Wat voor werk zou je wel willen doen? Wat betekent werk voor jou (structuur, regelmaat, contact met collega's en/ of klanten, geld, nuttig zijn)? Hebben andere mensen invloed op jouw keuze om niet te werken? Zo ja, wie? Zo ja, hoe heeft hij/ zij invloed?

30. In de vragenlijst gaf je aan dat je na het verblijf in De Marwei *wel/ niet* aan het werk wilt (zie ook bij vraag 24). Wat voor werk wil je gaan doen? Waarom zou je dat werk willen doen? Zijn er speciale mensen met wie je zou willen werken (vrienden of anders bekeken: gehandicapten, bejaarden)? Hebben andere mensen invloed op jouw keuze? Zo ja, wie? Zo ja, hoe heeft hij/ zij invloed? Wat als je geen baan kunt vinden?

BLOK 8: GELOOF

31. In de vragenlijst gaf je aan dat je voor jouw verblijf (katholiek, islamtisch,, ...) was. Wat betekende dat voor jou? Ging je naar de kerk, moskee? Waarom ging je naar de kerk, moskee? Had je contact met andere mensen die hetzelfde geloof hadden? Zo ja, had je geregeld contact met hen? Zo ja, had je een goede band met hen? Wat versta je onder een goede band? Had je contact met andere gelovigen? Zo ja, had je geregeld contact met hen? Zo ja, had je een goede band met hen? Wat versta je onder een goede band? Ging je alleen naar de kerk, moskee (of met vrienden, familie)? Waarom ging je alleen/ met vrienden/ met familie naar de kerk, moskee?
32. Is die betekenis veranderd sinds jouw verblijf in De Marwei? Is jouw geloof bijvoorbeeld sterker geworden? Ga je in De Marwei naar diensten? Wat vind je van de diensten? Wat vind je er leuk aan? Wat vind je er niet leuk aan? Wat vind je van de dominee, imam, humanist? Ga je hier op vaste tijdstippen heen (waarschijnlijk wordt men een keer per week de mogelijkheid geboden om een dienst bij te wonen)? Wat als je niet naar een dienst kon? Heb je een bijbel, koran in jouw cel? Bid je?
33. Hebben andere mensen invloed op jouw beleving van het geloof? Zo ja, wie? Hoe heeft hij/ zij invloed?
34. Denk je dat je na jouw verblijf in De Marwei op dezelfde manier met geloof omgaat dan voor het verblijf? Ga je de kerk, moskee bezoeken? Doe je dat alleen (of met vrienden, familie)? Waarom ga je de kerk, moskee weer bezoeken (zelfde reden als voor jouw verblijf)?

BLOK 9: DELICT

35. Wat voor delict heb je gepleegd? Wie waren erbij? Waar heb je het delict gepleegd? Wanneer heb je het delict gepleegd?
36. Waarom heb je dit delict gepleegd?
37. Als je nu in dezelfde situatie was, zou je dan hetzelfde reageren? Waarom wel/ niet? Hebben andere mensen invloed hierop? Zo ja, wie? Zo ja, hoe heeft hij/ zij hier invloed op?
38. Hoe vaak ben je veroordeeld? Vaker: was dat voor hetzelfde delict? Zou je dat in de toekomst weer kunnen doen?

BLOK 10: AFSLUITING

39. Hoe zie je jezelf over vijf jaar? Wat doe je dan? Waar leef je dan? Met wie ben je dan? Welk geloof heb je dan?

40. Heb ik nog iets vergeten wat jij belangrijk vindt om nog te noemen?

41. Heb je nog vragen en/ of opmerkingen?

42. Bedankt voor de medewerking.

BIJLAGE 3

Interview personeel

BLOK 1: INLEIDING

- Mezelf kort voorstellen.
- Een aantal aspecten over het onderzoek noemen:
 - reden van het onderzoek.
 - onderwerp van het onderzoek.
 - wat gebeurt er met de resultaten van het interview?
 - informatie wordt vertrouwelijk behandeld.
- (-Bij unit directeur: noem redenen dat Het Poortje niet mee wilde werken aan het onderzoek).
- Vindt u het goed dat ik af en toe wat opschrijf tijdens het interview? Ik had het interview graag opgenomen op een cassetterecorder, maar die kon ik niet meenemen De Marwei in.
- Verschillende gegevens komen aan bod: een aantal achtergrondgegevens van u; uw functie in De Marwei, vrijetijdsbesteding, kleding, familie, relaties, seksualiteit, onderwijs, werk, geloof en delict van jongvolwassenen.

BLOK 2: ACHTERGRONDGEGEVENS

- Naam respondent noteren (check achternaam).
- 1. Wat is uw geboortejaar?
- 2. Tot welke etnische groep behoort u?
- 3. -Noem vier woorden die u te binnen schieten als u aan De Marwei denkt.
 - Waarom heeft u voor deze vier woorden gekozen?
 - Wat vindt u goed aan het gevangenisbeleid van De Marwei?
 - Wat vind u minder goed aan het gevangenisbeleid van De Marwei?
- 4. -Waarom heeft u voor deze baan gekozen?
 - Wat zijn de belangrijkste taken die u uitvoert?
 - Hoelang doet u dit werk al?
 - Welke opleiding heeft u gevolgd?
 - Pw'er: -mbo-inrichtingswerk? Zat u bij mensen in een klas die in een andere inrichting dan de gevangenis aan het werk gingen (bijv. activiteitenbegeleider in bejaardentehuis)?
 - mbo-sociaal pedagogisch werk?
 - Sportinstructeur: -CIOS (mbo) ?
 - ALO (hbo) ?
 - Itb'er: -sociaal pedagogisch werk (mbo)?
 - sociaal pedagogische dienstverlening (hbo)?
 - pedagogiek (hbo)?
 - pedagogiek (wo)?
 - Verpleegkundige: -mbo-verpleegkunde?
 - hbo-verpleegkunde?
 - Gedragsdeskundige/ psycholoog: -psychologie (wo)?
 - Mmd'er: -maatschappelijk werk (mbo)?
 - maatschappelijk werk (bo)?
 - Beveiliging: -politie school?
 - Docent: -lerarenopleiding (hbo)?
 - lerarenopleiding (wo)?
 - Werkmeester: -lerarenopleiding (hbo)?
 - lerarenopleiding (wo)?

ER IS NOG EEN BLADZIJDE

- Imam: -theologie?
- Dominee: -theologie?
- Humanist: -theologie?
- Afdelingshoofd: -extra cursus gevolgd om afdelingshoofd te zijn?
- Unit directeur: -extra cursus gevolgd om unit directeur te zijn?

-Waarom heeft u er voor gekozen om in het gevangeniswezen te werken? (en niet een soortgelijke baan buiten de gevangenis?)
 -Wat vind u leuk aan het werken in het gevangeniswezen?
 -Wat vind u minder leuk aan het werken in het gevangeniswezen?
 -Bent u trots op het werk dat u doet?
 (-Alleen aan vrouwen vragen: hoe ervaart u het om als vrouw te werken tussen veel mannen?).

5. -Specifieke vragen bij bepaalde functie:

- Piw'er:
 - ik heb begrepen dat elke piw'er verplicht mentor is. Wat vindt u van het mentorschap?
 - wat vindt u goed aan het mentorschap?
 - wat vindt u minder goed?
 - verschilt het mentoraat voor jongvolwassenen met dat van volwassenen?
 - Marcel Leijder:
 - in welke gevallen krijgt een gevangenen alle beperkingen tijdens het onderzoeksproces opgelegd?
 - wat voor soort penitentiaire inrichting is Ter Apel precies?
 - heb jij het idee dat de gevangenen die in Ter Apel vastzitten opnieuw een misdaad zullen begaan?
 - wat krijgen gevangenen mee als ze worden uitgezet (vliegtuigticket, treinkaartje)?
 - is het standaard dat een gevangene die drugs gebruikt naar een gesloten inrichting gaat?
 - Pieter Bak:
 - vertel eens wat over de gedetineerdencommissie.
 - wie hebben zitting in de gedetineerdencommissie?
 - worden er samen beslissingen genomen in deze commissie?
 - is er een gedetineerdencommissie voor jovo's?
- Sportinstructeur:
 - heeft u het idee dat alle gevangenen zo vaak kunnen sporten als ze willen?
 - heeft u het idee dat het sporten de gevangenen goed doet?
 - ontstaat er geregeld onenigheid tussen de gevangenen?
 - hoe gaat het met de samenwerking tussen gevangenen bij spelen?
- Itb-er:
 - wordt het traject dat een jovo is ingegaan bij overplaatsing naar een andere inrichting voortgezet?
 - heeft u het idee dat jovo's na het volgen van het traject na detentie eerder een baan zullen krijgen?
 - waarom heeft u ervoor gekozen om de taken behorende bij de functie itb-er uit te blijven voeren, terwijl de functie officieel niet meer aanwezig is?
 - wat wil u in de toekomst gaan doen?
- Verpleegkundige:
 - vragen gevangenen wel eens om drugs?
 - heeft u wel eens moeilijkheden met het verstrekken van medicijnen?
 - is het de bedoeling dat u gevangenen doorverwijst naar een arts?
 - is het de bedoeling dat u gevangenen doorverwijst naar de mmd-er, gedragsdeskundige of psychiater.

- Gedragdeskundige/ psycholoog:
 - zijn er verschillen tussen gesprekken die u met jovo's en met volwassen gevangenen voert?
 - wanneer komt een jovo bij u terecht?
 - hoe verloopt een gesprek met een jovo?
 - wisselt u gegevens uit met personeel binnen De Marwei?
 - wisselt u gegevens uit met gedragdeskundigen in andere inrichtingen als een jovo wordt overgeplaatst?
- Mmd-er:
 - zijn er verschillen tussen gesprekken die u met jovo's en met volwassen gevangenen voert?
 - wanneer komt een jovo bij u terecht?
 - hoe verloopt een gesprek met een jovo?
 - wisselt u gegevens uit met personeel binnen De Marwei?
 - wisselt u gegevens uit met mmd-ers in andere inrichtingen als ene jovo wordt overgeplaatst?
- Beveiliging:
 - heeft u een vaste plek binnen De Marwei (of zit u op verschillende beveiligingsplekken in De Marwei)?
- Docent:
 - wat voor onderwijs kan een jovo in De Marwei volgen?
 - theorie verkeer; computerprogramma's ECDL, Babbage; sociale hygiëne, Spaans, Nederlands voor anderstaligen.
 - klopt dit?
 - is er nog ander onderwijs dat gevolgd kan worden?
 - wat houdt het bovenstaande onderwijs allemaal in?
 - wordt er wel eens gebruik gemaakt van zelf studie?
 - zo ja, door wie? Rijk persoon?
 - zo nee, waarom niet? Geen geld voor?
 - is er verschil tussen het onderwijsaanbod voor jovo's en volwassenen? Zo ja, wat zijn de verschillen? Wat zijn de overeenkomsten?
 - is er sprake van een succesvolle onderwijsovergang als jovo's in een andere inrichting worden geplaatst?
- Werkmeester:
 - wat voor soort werk kan een jovo doen in De Marwei?
 - zijn de mogelijkheden om te werken in andere penitentiaire inrichtingen groter?
 - geeft u ook vca-cursussen?
 - werken mensen die ouder zijn dan 24, maar wel op de C-afdeling verblijven, op de volwassenen zalen of op de jovo-zalen?
 - wat verdient een gevangene per week aan arbeid?
 - is er een verschil in loon tussen jovo's en volwassenen?
 - is er een verschil in loon tussen een 18-jarige en 24-jarige jovo?
- Imam:
 - welke rol heeft religie volgens u bij de identiteitsvorming van jovo's?
- Dominee:
 - welke rol heeft religie volgens u bij de identiteitsvorming van jovo's?
- Humanist:
 - welke rol heeft zingeving volgens u bij de identiteitsvorming van jovo's?
- Afdelingshoofd:
 - welke rol heeft het gevangenisbeleid volgens u bij de identiteitsvorming van jovo's?
- Unit directeur:
 - welke rol heeft het gevangenisbeleid volgens u bij de identiteitsvorming van jovo'?

6. -Werkt u met de jongvolwassenen van de C-afdeling?
- Zo ja, wat vind u hiervan? Wat vindt u er interessant aan? Wat vindt u minder leuk? Ervaart u het werken met jong volwassenen als moeilijk? Zo ja, wat vindt u moeilijk aan het werken met jongvolwassenen? Zo nee, waarom niet? Vindt u het werken met volwassen gevangenen moeilijker? Mocht u kiezen om met jong volwassenen te werken?
 - Zo nee, zou u dat willen?

BLOK 3: VRIJETIJSBESTEDING, KLEDING

7. -Heeft u het idee dat de jovo's in De Marwei andere dingen in hun vrije tijd doen dan voor hun verblijf in De Marwei?
 - Zo ja, wat dan?
 - Hebben andere mensen invloed op wat de jovo's in recreatietijd doen?
 - Zijn er jovo's die niet gebruik maken van de recreatiemogelijkheden? Weet u de reden hiervan?
 - Zijn er jovo's die niet aanwezig zijn bij de activiteiten (ook al is het verplicht)? Weet u de reden van de afwezigheid?
 - Hebben andere mensen invloed op wat voor activiteiten jovo's doen?
 - Wat als jovo's niet gebruik mochten maken van recreatie en activiteiten?
 - Wat als er meer mogelijkheden tot recreatie en activiteiten waren?
 - Wat vindt u van de recreatiemogelijkheden in De Marwei?
 - Wat vindt u van de activiteiten in De Marwei?

8. -Heeft u het idee dat de jovo's andere kleding dragen dan voor hun verblijf in De Marwei? Zo ja, wat dan?
 - Draagt u een uniform in de functie die u vervult?
 - Wat vind u van het dragen van uniformen?
 - Wat voor effect heeft het dragen van een uniform volgens u op de gevangenen (m.n. jongvolwassenen)?
 - Vindt u dat er een verschil moet zijn wat betreft uniformering tussen personeel dat werkt op een afdeling waar mensen verblijven die nog niet veroordeeld zijn en personeel dat werkt op een afdeling waar mensen verblijven die al veroordeeld zijn?

9. -Richten jovo's hun cel in?
 - Hoe richten jovo's hun cel in?
 - Krijgen jovo's ook te maken met het twee-op-één-cel beleid? Wat voor gevolgen heeft dat volgens u?

10. -Hebben veel jovo's tatoeages?
 - Waarom hebben jovo's tatoeages volgens u? Om een bepaalde identiteit te creëren?
 - Kunnen ze tijdens hun verblijf in De Marwei ook tatoeages laten aanbrengen?

11. -Hebben veel jovo's een piercing?
 - Waarom hebben jovo's volgens u piercings? Om een bepaalde identiteit te creëren?
 - Kunnen ze tijdens hun verblijf in De Marwei ook piercings laten aanbrengen?

BLOK 4: FAMILIE

12. -Hoe is de band van de jovo's met hun broers, zussen?
 - Goed: wat verstaat u daaronder?
 - Slecht: wat verstaat u daaronder?
 - En hoe is de band met hun ouders?
 - En met andere familieleden dan broers, zussen, ouders?
 - Is de band met hun broers, zussen, ouders en andere familieleden veranderd sinds ze in De Marwei verblijven? Wat is anders? Hoe komt dat volgens u? Wat is ongeveer hetzelfde? Hoe komt dat volgens u?
 - Krijgen de jovo's veel bezoek?
 - Hoe verloopt zo'n bezoek?
 - Wat vindt u van de bezoeksregeling (één keer in de week een uur)?
 - Hebben jovo's foto's van broers, zussen, ouders en andere familieleden in hun cel?

BLOK 5: RELATIES/ SEKSUALITEIT

13. -Hebben jovo's vrienden binnen De Marwei?
-Hebben de jovo's veel contact met hen?
-Zijn het hechte vriendschappen? Wat verstaat u hieronder? Praten over persoonlijke dingen of belangrijke dingen.
-Hebben de jovo's foto's van hen in hun cel?
-Blijven vriendschappen bestaan gedurende het verblijf in De Marwei?
-Blijven vriendschappen bestaan als jovo De Marwei verlaat?
- Hebben ze vrienden buiten De Marwei? Bijv. in andere penitentiare inrichting, thuis.
-Hebben de jovo's veel contact met hen?
-Komen ze geregeld op bezoek?
-Hoe verloopt zo'n bezoek?
-Zijn het hechte vriendschappen? Wat verstaat u hieronder? Praten over persoonlijke dingen of belangrijke dingen.
-Hebben de jovo's van hen in hun cel?
-Blijven vriendschappen bestaan gedurende het verblijf in De Marwei?
-Keren jovo's terug naar hun oude vrienden als ze De Marwei verlaten?
14. -Hebben veel jovo's een vaste relatie?
-Zo ja, wat verstaat u hieronder?
-Zo ja, is dit een heteroseksuele of homoseksuele relatie?
-Mogen jovo's of andere gevangenen een relatie hebben met het personeel? Gebeurt dit wel eens (ook als het niet mag)? En met ander jovo's? En met andere gevangenen?
-Komen partners geregeld op bezoek?
-Zo ja, hoe verloopt zo'n bezoek?
-Is er sprake van seks (alleen als gevangene voor lange tijd vast zit, is dit mogelijk)?

BLOK 6: ONDERWIJS

15. -Hebben veel jovo's al een diploma voordat ze in De Marwei komen?
-Willen de jovo's certificaten of diploma's behalen tijdens hun verblijf in De Marwei? Waarom?
-Zorgt het gevangenisbeleid in De Marwei ervoor dat jovo's certificaten of diploma's behalen?
-Is het onderwijsaanbod gevarieerd genoeg volgens u?
-Volgens veel jovo's onderwijs in De Marwei? Wat doen de meeste van hen volgens u?
-Heeft u het idee dat het de jovo's lukt om certificaten of diploma's te behalen tijdens hun verblijf in De Marwei?
-Zijn er meer jovo's dan volwassenen die onderwijs volgen in De Marwei?
-Hebben andere mensen invloed op de keuze van een jovo om wel of geen certificaat of diploma te behalen? Zo ja, wie? En op welke manier?

BLOK 7: WERK

16. -Werken de meest jovo's in De Marwei?
-Wat doen de meeste jovo's voor werk?
-Waarom werken ze volgens u? (wat betekent werken voor hen? Structuur, afleiding).

BLOK 8: GELOOF

17. -Hebben de meeste jovo's een godsdienst?
-Doen er zich wel eens veranderingen voor in het geloof van jovo's?
-Zo ja, wat voor veranderingen? Kleine veranderingen binnen hetzelfde geloof of een grote verandering van het ene naar het andere geloof? Waar ligt dat volgens u aan?
-Zo nee, waar ligt dat volgens u aan?

ER IS NOG EEN BLADZIJDE

BLOK 9: DELICT en GEBOUW

18. -Voor welke misdaad zitten de meeste jovo's in De Marwei?
-Wat is volgens u de reden dat ze dit hebben gedaan?
-Is de kans op herhaling volgens u aanwezig?
-Denkt u dat het merendeel van de jovo's opnieuw in contact zullen komen met justitie?
-Wat moet er volgens u gebeuren om recidive te voorkomen?
19. -Hebben andere mensen invloed op hoe een jovo zich ontwikkelt?
-Heeft het gevangenisbeleid invloed op hoe een jovo zich ontwikkelt?
-Je hoort wel eens dat gevangenen liever in De Blokhuispoort verblijven dan in De Marwei, omdat ze van mening zijn dat het gebouw De Blokhuispoort meer uitstraling heeft. Heeft u dit wel eens gehoord bij gevangenen? Wat is uw mening hierover? Zou u in De Blokhuispoort willen werken? Zo ja, waarom? Heeft dat met het gebouw te maken?

BLOK 10: ONTWIKKELINGEN

20. -Wat vindt u van de invoering van het dagprogramma?
-Wat voor gevolgen heeft dit voor u (inkomen, motivatie)?
21. Wat vindt u van tweesporenbeleid: piw'er heeft sleutels in handen, kan berispingen maken; aan andere kant moet hij/ zij meer aan begeleiding doen (hierdoor zijn functie-eisen hoger: mbo)? Vroeger bijvoorbeeld 3 bewaarders op 36 man; nu minder piw'ers op meer gevangenen.
22. -In de nabije toekomst wil het ministerie van justitie de 'nieuwe inrichting' invoeren. Weet u al hoe deze nieuwe inrichting vorm krijgt?
-Wat is uw mening hierover?
-Heeft het gevolgen voor uw werk?
-Wat vindt u hiervan?
23. -In de 'nieuwe inrichting' zal geen aparte jovo-afdeling zijn. Wat vindt u hiervan?
-Denkt u dat het beter is om jong volwassenen op een aparte afdeling te zetten? Waarom wel/ niet?
24. 'In de maatschappij heerst een negatieve opvatting over het gevangeniswezen'. Wat vindt u van deze stelling?
25. 'Er is te weinig respect voor gedetineerden in de maatschappij.' Wat vindt u van deze stelling?
26. 'Er is te weinig respect voor gedetineerden in De Marwei'. Wat vindt u van deze stelling?
27. 'Er is een groot verschil tussen jovo's en volwassenen in De Marwei.' Wat vindt u van deze stelling?

BLOK 11: AFSLUITING

- Heb ik nog iets vergeten wat u belangrijk vindt en graag wilt noemen?
- Heeft u nog vragen en/ of opmerkingen? Als u later nog vragen en/ of opmerkingen hebt, dan kunt u altijd mailen naar: R.I.Plantinga@student.rug.nl
- Bedankt voor de medewerking.

BIJLAGE 4

Introductiebrief jongvolwassene

Beste jongere,

Ik ben Renate Plantinga en ga onderzoek doen in De Marwei. Mijn onderzoek sluit aan bij het onderzoek van dr. Bettina van Hoven van de Rijksuniversiteit Groningen. Zij heeft de structuur, de hiërarchieën en de ervaringen van mensen in penitentiaire inrichtingen bestudeerd. Het Ministerie van Justitie heeft toestemming voor dat onderzoek gegeven, maar mijn onderzoek wordt *niet* in opdracht van het ministerie uitgevoerd. Het onderzoek is *onafhankelijk* van overheid of andere instituties en organisaties.

Het doel van mijn onderzoek is het bestuderen van de manier waarop het huis van bewaring invloed uitoefent op de identiteitsontwikkeling van jongvolwassenen die opgesloten zijn. Het verwachte resultaat van het onderzoek is dat het verblijf in een huis van bewaring positieve invloed heeft op het leven van de jongvolwassenen door de aandacht die er is voor arbeid en onderwijs, iets wat van belang is voor een toekomst zonder criminaliteit. Verder verwacht ik dat de sturing van het personeel en de persoonlijke omgang tussen personeel en jongvolwassenen een positief effect hebben op de jongvolwassenen. De kans dat jongvolwassenen opnieuw in aanraking komen met justitie moet door deze aspecten verkleind worden.

Ik wil zoveel mogelijk mensen van de jovo-afdeling een vragenlijst laten invullen, waarmee ik een algemeen beeld wil scheppen. Daarnaast wil ik een aantal jongvolwassenen interviewen, om onder andere dieper in te gaan op de aspecten die in de vragenlijst naar voren komen. De vragen gaan over jouw ouders, geloof, seksualiteit, school en werk van de jongvolwassenen voor, tijdens en eventueel na jouw verblijf in het huis van bewaring. Tevens worden vragen gesteld over het wel of niet overschrijden van regels, over recreatie, relaties met mensen binnen en buiten De Marwei en het gepleegde delict. Je kunt ervoor kiezen om alleen de vragenlijst in te vullen, maar het is ook mogelijk om een vragenlijst in te vullen en mee te doen aan een interview. Natuurlijk kun je ook besluiten om niet mee te werken.

Jouw eventuele bijdrage aan het onderzoek (zowel bij de vragenlijst als het interview) wordt vertrouwelijk behandeld. In publicaties over het onderzoek worden jouw naam, woonplaats en andere persoonlijke kenmerken niet genoemd. Jouw bijdrage aan het onderzoek heeft geen invloed op jouw verblijf in De Marwei. Je hoeft niet voor het onderzoek te betalen en je krijgt er ook geen geld voor.

Met vriendelijke groet,

Renate Plantinga.

BIJLAGE 5

Introductiebrief personeel

Beste medewerker van De Marwei,

Ik ben Renate Plantinga en ga onderzoek doen in De Marwei. Ik heb de lerarenopleiding aardrijkskunde in Leeuwarden gedaan en vervolgens een jaar op drie middelbare scholen gewerkt, waarna ik begonnen ben met de studie sociale geografie aan de Rijksuniversiteit Groningen. Op dit moment ben ik bezig met mijn afstudeeronderzoek, dat aansluit bij het onderzoek van dr. Bettina van Hoven. Zij heeft de structuur, de hiërarchieën en de ervaringen van mensen in penitentiaire inrichtingen bestudeerd. Het Ministerie van Justitie heeft hier toestemming voor verleend, maar het onderzoek wordt *niet* in opdracht van het ministerie uitgevoerd. Het onderzoek is *onafhankelijk* van overheid of andere instituties en organisaties.

Het doel van mijn onderzoek is het bestuderen van de manier waarop het huis van bewaring invloed uitoefent op de identiteitsontwikkeling van jongvolwassenen die opgesloten zijn. Het verwachte resultaat van het onderzoek is dat het verblijf in een huis van bewaring positieve invloed heeft op het leven van de jongvolwassenen door de aandacht die er is voor arbeid en onderwijs, iets wat van wezenlijk belang is voor een toekomst zonder criminaliteit. Verder verwacht ik dat de sturing van het personeel en de persoonlijke omgang tussen personeel en jongvolwassenen een positief effect hebben op de jongvolwassenen. De kans dat de jongvolwassenen opnieuw in aanraking komen met justitie moet door deze aspecten verkleind worden.

Ik wil een beroep doen op het personeel en op de jongvolwassenen die in De Marwei vastzitten. Ik zou graag personeelsleden willen interviewen om uw mening te horen over de ontwikkeling van jongvolwassenen. Verder zou ik graag zoveel mogelijk mensen van de jovo-afdeling een vragenlijst laten invullen, waarmee ik een algemeen beeld wil scheppen. Daarnaast zou ik een aantal jongvolwassenen willen interviewen, om onder andere dieper in te gaan op de aspecten die in de vragenlijst naar voren komen. De vragen gaan onder andere over het geloof, de seksualiteit, het onderwijs en het werk van de jongvolwassenen voor, tijdens en eventueel na hun verblijf in het huis van bewaring. Tevens worden vragen gesteld over het wel of niet overschrijden van regels, over recreatie, relaties met mensen binnen en buiten De Marwei en het gepleegde delict.

Uw eventuele bijdrage aan het onderzoek wordt vertrouwelijk behandeld. U bent niet verplicht om vragen te beantwoorden die u als onprettig ervaart.

Ik hoop van harte dat u mee wilt werken aan dit onderzoek. Als u mee wilt doen, kunnen we misschien ter plekke een afspraak maken op een tijdstip dat u goed uitkomt. Eventueel benader ik u op een later tijdstip, zodat u dit papier eerst rustig door kunt lezen. Als u vragen en/ of opmerkingen heeft, kunt u ze nu stellen of een mail sturen naar R.I.Plantinga@student.rug.nl. Tevens is mijn begeleidster Bettina van Hoven bereid te reageren op eventuele vragen en/ of opmerkingen. Haar e-mailadres is: B.van.Hoven@rug.nl.

Ik hoop u voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Renate Plantinga.

BIJLAGE 6

Verklaring van vrijwillige deelname

Doelstelling en achtergrond van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is het bestuderen van de manier waarop het huis van bewaring invloed uitoefent op de identiteitsontwikkeling van jongvolwassenen in penitentiaire inrichtingen. Ik wil dit bestuderen omdat plaatsen een deel van iemands identiteit vormen. Het onderzoek wordt door mij, Renate Plantinga, uitgevoerd en sluit aan bij het onderzoek van dr. Bettina van Hoven van de Rijksuniversiteit van Groningen. Zij heeft de structuur, de hiërarchieën en de ervaringen van mensen in penitentiaire inrichtingen bestudeerd. Het Ministerie van Justitie heeft toestemming verleend voor dit onderzoek, maar het wordt *niet* in opdracht van het ministerie uitgevoerd. Het onderzoek is *onafhankelijk* van overheid of andere instituties en organisaties.

Het onderzoek

Als je ervoor kiest aan dit onderzoek mee te doen, word je geïnterviewd. Er worden vragen gesteld over jouw ouders en ik wil dieper ingaan op jouw geloof, seksualiteit, school en werk vóór, tijdens en na het verblijf in een huis van bewaring. Tevens worden vragen gesteld over het wel of niet overschrijden van regels, over recreatie, relaties met mensen binnen en buiten De Marwei en het gepleegde delict.

Vertrouwelijkheid

Jouw persoonlijke gegevens en de inhoud van het gesprek worden vertrouwelijk behandeld. De inhoud van het gesprek wordt niet gekoppeld aan jouw naam. Het interview wordt niet ter beschikking gesteld aan andere mensen (dus ook niet aan medewerkers of de gedetineerdencommissie van De Marwei).

In publicaties over dit onderzoek wordt jouw naam niet bekend gemaakt. Als ik een deel van het interview in wetenschappelijke publicaties citeer, zal ik gebruik maken van verzonnen namen, woonplaats, leeftijdscategorie, etnische achtergrond of soort delict.

Kosten en baten

Het interview brengt geen kosten met zich mee, behalve jouw tijd en moeite. Verder krijg je er geen geld of andere dingen voor. Als je meedoet aan het interview, heeft dat geen positief effect op jouw verblijf in De Marwei. Sommige vragen zul je misschien vervelend vinden. Als je deze vragen niet wilt beantwoorden, hoef je dat niet te doen.

Vrijwillige deelname

Deelname aan het interview is vrijwillig. Als je nu of tijdens het interview niet meer wilt meewerken, heeft dat geen negatieve gevolgen voor jouw verblijf in De Marwei.

Als je mee wilt werken aan het interview onderteken je twee formulieren: één formulier zal ik meenemen en het andere formulier is voor jou.

Vragen

Als je vragen hebt over dit onderzoek kun je ze nu of tijdens het interview stellen. Mocht je later nog vragen hebben, dan kun je jouw vragen in een gesloten enveloppe doen en aan Tony Garcia geven. Hij zal de vragen naar mij opsturen.

Verklaring van vrijwillige deelname

Hiermee verklaar ik dat ik wil meewerken aan het onderzoek, zoals dat in dit formulier is beschreven. Ik ben op de hoogte van de informatie en heb deze begrepen. De vragen die ik tot nu toe over dit onderzoek had, zijn beantwoord. Ik begrijp dat mijn deelname geheel vrijwillig is.

Datum

Naam en handtekening respondent

Naam en handtekening interviewer

BIJLAGE 7

Doel- en vraagstelling

Doelstelling

1. Inzicht krijgen in de wijze waarop penitentiaire inrichtingen invloed uitoefenen op de identiteitsontwikkeling van jongvolwassenen.
2. Evalueren welke aspecten aan penitentiaire inrichtingen invloed hebben op de kans dat een jongvolwassene een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt behaalt.

Vraagstelling

1. Op welke manieren hebben penitentiaire inrichtingen invloed op de identiteitsontwikkeling van jongvolwassenen?
 2. Welke aspecten aan penitentiaire inrichtingen hebben invloed op de kans dat jongvolwassenen een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt behalen?
-
1. -Aspect: identiteitsontwikkeling van jongvolwassenen.
 - a. Welke verschillende identiteiten worden onderscheiden?
 - b. Welke identiteiten van jongvolwassenen veranderen tijdens het verblijf in een penitentiaire inrichting?-Aspect: penitentiaire inrichting.
 - c. Op welke manieren heeft de architectuur van de penitentiaire inrichting invloed op de identiteitsontwikkeling van jongvolwassenen?
 - d. Op welke manieren heeft het gevangenisbeleid invloed op de identiteitsontwikkeling van jongvolwassenen?
 - e. Op welke manieren hebben contacten met andere mensen (binnen en buiten de penitentiaire inrichting) invloed op de identiteitsontwikkeling van jongvolwassenen?
 2. -Aspect: onderwijs aanbod.
 - a. In hoeverre heeft het onderwijsaanbod invloed op de kans dat een jongvolwassene een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt behaalt?
 - b. In hoeverre hebben contacten met andere mensen (binnen en buiten de penitentiaire inrichting) invloed op de kans dat een jongvolwassene een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt behaalt?

Hypotheses

1. Penitentiaire inrichtingen hebben een negatieve invloed op de identiteitsontwikkeling van jongvolwassenen, waardoor de recidivecijfers hoog zijn.
2. Penitentiaire inrichtingen verlagen de kans van jongvolwassenen op het verkrijgen van een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt, waardoor de recidivecijfers hoog zijn.